

**RI.
SE**

En seriös, trygg och växande bilförmedlingsmarknad

MODERNARE LAGSTIFTNING FÖR

Motorfordons- förmedling

Modernare biluthyrningsregler för en ökad bildelning och trygghet

DRIVE SWEDEN

VINNOVA

Sveriges innovationsmyndighet

Nuvarande biluthyrningsregelverk

- Yrkesmässig uthyrning av bilar och terrängmotorfordon utan förare för kortare tid än ett år.
- Tillstånd från Transportstyrelsen behövs. Krav på ansvarig person.
  - Straffbelagt att bedriva biluthyrningsrörelse utan tillstånd.
  - Kontroll av körkort.
  - Periodisk kontrollbesiktning var tolfte månad.
  - Fordon ska anmälas till Transportstyrelsen.

Varför ändra lagstiftning

- **Underlätta:** Göra det lättare att dela fordon i Sverige, särskilt att ta det första steget. Idag hindras vissa legitima upplägg medan kreativa upplägg nyttjas för att försöka kringgå lagstiftningen.
- **Ordning och reda:** Försvåra för oseriösa aktörer, såväl oseriösa förmedlare som bildelare. Det kan förhoppningsvis försvåra för kriminaliteten i allmänhet. Föreslagen omreglering kan förekomma initiativ som i likhet med några utländska exempel som skapar mer administration till mindre nytta.
- **Konkurrensneutralitet:** Skapa mer likvärdiga villkor för olika typer av aktörer som arbetar med bildelning.

Tidigare initiativ

- Transportstyrelsens begäran för över 10 år sedan är nu avskriven.
- RISE har tillsammans med kommunala allmännyttiga Skövdebostäder genomfört ett försök med undantag från biluthyrningsregelverket i Skövde.
- Parallellt med försöket har vi arbetat med hur biluthyrningsregelverket kan uppdateras.
- Denna presentation visar översiktligt vad som diskuterats och RISE tankar om upplägg för en ny lagstiftning med syftet att inhämta synpunkter.

Det finns skäl till reglering av fler företeelser

- Idag regleras *uthyrning*. Vi lyfter möjligheten till en reglering av *förmedling* (tillhandahållande av fordon) oavsett hur det civilrättsligt klassificeras (lån, hyra, nyttjanderätt osv).
  - Idag regleras *bilar*, även motorcykel och moped klass I kan med fördel regleras.
- Vi använder därför begreppet
motorfordonsförmedling
- Tillståndskravet föreslår vi som huvudregel är kvar, men undantag bör övervägas.

Det finns skäl att överväga undantag från tillståndskravet

- Vi tror inte det är nödvändigt att alla aktörer som förmedlar bilar behöver eget tillstånd så länge det finns någon som kan ta ansvaret för att lagens krav följs.
  - Förmedling som sker till en motorfordonsförmedlare med tillstånd.
  - Förmedling genom en plattformsoperatör.
- Förmedling till närstående (släkt, anställda m.fl.), eller där det i enskilt fall finns starkt skäl att tillåta förmedlingen, behöver inte regleras.
- Begreppet yrkesmässig som vållar stor osäkerhet och en sannolikt orimligt snäv kriminalisering. Det fungerar dåligt med småskalig uthyrning.

Data till brottsbekämpande myndigheter

- En modernisering av regelverket förutsätter en god tillgång till uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.
- Branschen har själva skäl att förbättra informationsutbytet för att minska risken för att utsättas för brott och missbruk från hyrestagare. Det kan bl.a. handla om att ingripa mot otillåtna förare eller stoppa om fordon är på väg att i strid med avtalet föras ur landet.

Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen

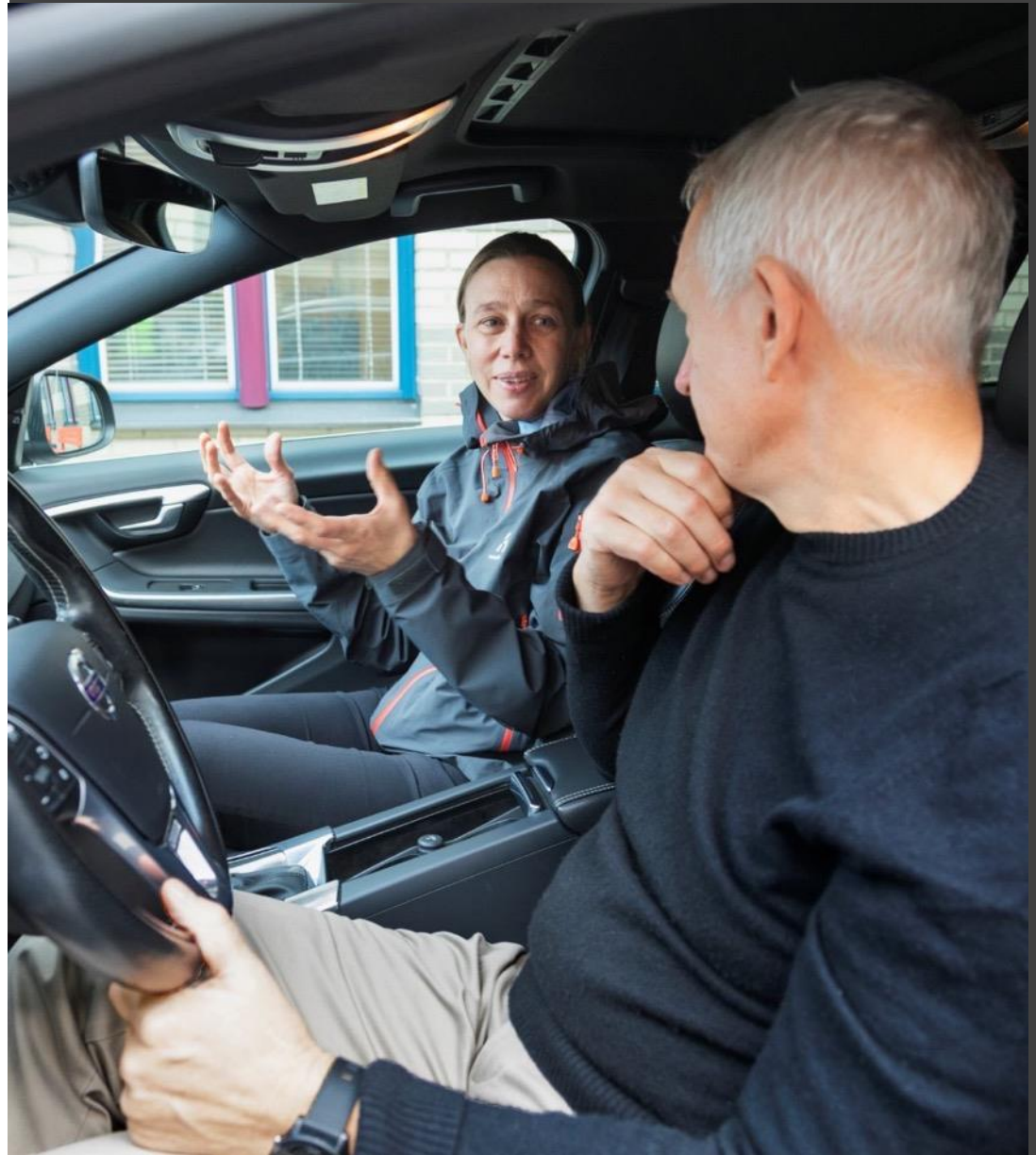
Prop. 2024/25:65

Publicerad 29 november 2024

Brottsutvecklingen i Sverige är exceptionell och läget är allvarligt. För att trycka tillbaka brottsligheten krävs att myndigheter och andra aktörer kan lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Dagens sekretessreglering är dock utformad på ett sätt som hindrar ett sådant uppgiftslämnande.

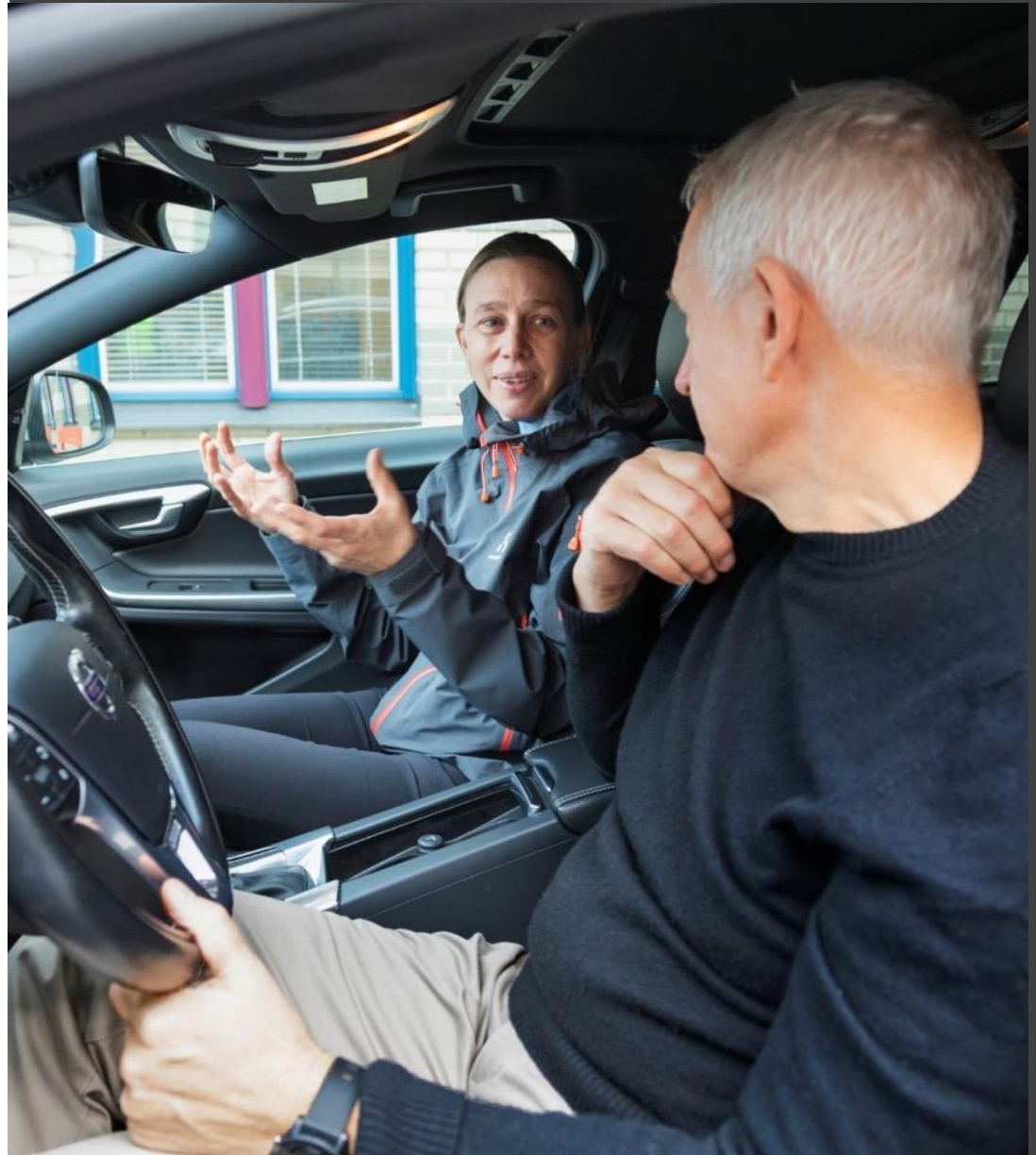
Förslaget i korthet

- Tillståndskravet **flyttas över** till fordonsförmedlaren (ett bredare begrepp än uthyrare):
  - Alla som delar en tjänstebil (eller privatbil) via en licensierad förmedlingsplattform (som GoMore) behöver därför inte själva ha licens – förmedlingstjänsten tar fullt ansvar, inklusive att lämna information till polisen m.m.
  - Biluthyrningsföretag kan hyra fordon från andra företag och agera som sekundära uthyrare, med fullt ansvar.

Förslaget i korthet *forts.*

- Fordon behöver inte registreras som hyrfordon (en annan och mer ändamålsenlig lösning föreslås), och egenkontroll kan ersätta dagens täta besiktningsintervall.
- Förmedling (eller utlåning) till nära anhöriga regleras inte, och begreppet ”yrkesmässig användning” tas bort (behövs inte längre).

Nytt projekt om branschplattform för datautbyte beviljat.
Lägger grunden för många intressanta tillämpningsområden

Slutsatser

- En moderniserad reglering kan frigöra en relativt stor potential, särskilt utanför storstäderna.
- Tjänsten ökar den (hållbara) tillgängligheten, men ersätter inte privatbilen – åtminstone inte ännu.
- Modell för P2P-plattformar som matchar efterfrågan och utbud behöver paketeras som ett B2B-erbjudande. En hållbar affärsmodell för företag, trots låga intäkter.
- Fortsättning följer...

Niklas Thidevall

Lett policylabbet från RISE sida
niklas.thidevall@ri.se

Hans Arby

Mobilitetsforskare som stöttar i
policylabbet
hans.arby@ri.se

Bodil Ahlström

Projektledare
bodil.ahlstrom@ri.se